

David og Urias

(2. Sam. 11)

Næste år, ved den tid kongerne drog i krig, sendte David Joab ud med sine folk (kernetropperne) og hele Israel (de mobiliserede), og de hærgede ammoniternes land og belejrede Rabba. David blev derimod selv i Jerusalem.

David havde tidligere sendt Joab af sted med hæren (10,7), uden at han var faldet i fristelse, men denne gang burde han være taget med i spidsen. Det antydes i vers 1: »ved den tid kongerne droges i krig – men David blev derimod selv i Jerusalem.« Gud havde givet David en konges plads og rettigheder, ikke for at han skulle nyde dem på en selvsk måde og skåne sig selv, men for at han skulle ære Gud dermed og give sit folk et eksempel bl.a. ved at gå i spidsen. Hetitten *Urias* forstod det bedre end kong David, thi han ville ikke gå ind i sit eget hus og drikke og spise eller søge sin hustrus leje, så længe hæren lejrede sig på åben mark. Vi må bede Gud om nåde til at forstå, hvad vi kan gøre med uskadt samvittighed, og hvad vi må give afkald på, fordi vi har kæmpende, måske lidende venner, som vi er solidariske med.

Så skete det en aftenstund, da David havde rejst sig fra sit leje og vandrede på kongepaladsets tag, at han fik øje på en kvinde, der var i færd med at bade sig; og kvinden var meget smuk.

Hele verset skaber det indtryk, at David er blevet et bytte for rigdommens bedrag. Han har nydt et godt måltid, så har han lagt sig på sit leje, og så har han for at slå tiden ihjel fundet på at vandre rundt på det flade tag af sit palads.

Man kommer til at tænke på kong *Nebukadnezar*, der også vandrede på taget af det kongelige palads i Babel og udbød: »Er dette ikke det store Babel, som jeg byggede til kongesæde ved min vældige magt, min herlighed til ære« (Dan. 4,29-30).

David optrådte nu som en hedensk despot, der ikke nægtede sig selv noget. Han fik at vide, at det var en anden mands hustru, men han tog hende og lå hos hende.

Syndens magt er frygtelig. David kendte ikke bønnen: »Led os ikke i fristelse.« Vi kender den og beder den! Hvis David havde bedt den, ville Gud have mindet hans samvittighed om, at han ikke skulle pleje sit kød, thi da vækkes begæringerne. Nu faldt han i fristelse og kom i syndens jerngreb.

Mose lov lyder således: »Om nogen bedriver hor med en anden mands hustru, om nogen bedriver hor med sin næstes hu-

stru, da skal de lide døden, horkarlen såvel som horkvinden« (3. Mos. 20,10). David og Batseba skulle henrettes efter loven.

Da kvinden blev frugtsommelig, sendte hun bud til David og lod sige: »Jeg er frugtsommelig!«

Det er ikke svært at forestille sig det chok, David fik. Han havde handlet i mørket og regnet med, at det ikke skulle komme for lyset. Intet kan imidlertid holdes skjult.

Vi kan vel også nemt forestille os, hvor belastet hans samvittighed var. Han har ikke fundet ro dag og nat. Tungt lå Guds hånd på ham, både dag og nat, og hans livskraft svandt hen (Salme 32,4). Han mistede appetitten, kunne ikke sove og var som et jaget dyr.

Men synd avler synd. David led mest under sin synds *konsekvenser* – mere end over selve synden – og han mente, at han kunne undgå konsekvenserne, hvis han kunne få Batsebas mand hjem til hende, så han, når barnet blev født, ville tro, at det var hans barn. Han ville narre Urias, men Gud, som han også ville narre, lader sig ikke spotte. Hvad et menneske sår, skal han også høste!

Da Urias kom, spurgte David, hvorledes det stod til med Joab og hæren, og hvorledes det gik med krigen. Urias har undret sig. Atmosfæren har været pinlig venlig fra kongens side, kunstig og ufri. Kongen fik jo ad de normale kanaler depecher om krigens forløb; hvorfor var Urias sendt til kongen; hvorfor havde Joab ikke givet ham en depeche med meddelelse om krigens gang? Urias har naturligvis besvaret Davids spørgsmål, så godt han kunne, men undret sig har han. Audiensen sluttede med, at David sagde til Urias: »Gå nu til dit hus og tvæt dine fødder.« Urias gik da ud af kongens hus, og en gave fra kongen blev sendt efter ham; hvad den bestod i, ved vi ikke, men da hofmanden overrakte ham kongens gave, har han atter undret sig – hvorfor denne gave? Det var en art dum bestikkelse – måske en gave, han skulle vise sin hustru, og som derfor ville tilskynde ham til at gå ned til hende.

Men Urias lagde sig ved indgangen til kongens palads hos sin herres folk og gik ikke ned til sit hus.

Han er en mand med et udelt hjerte, en mand, behersket af pligtens kategoriske bydemåde. Her har vi atter et eksempel på, at soldaterlivet og officerstjeneste skaber mandfolk. Han stod under pligtens kommando og ville kun ét: gøre fyldest i

hvad han opfattede som sin pligt i krigstid. Mange af en blødere støbning ville have tænkt: »Ja, det skal gøre godt med et ordentligt hvil hjemme hos Batseba; det vil give mig nye kræfter til kampen!« Men Urias tænkte anderledes; ganske vist spurgte David: »Kommer du ikke lige fra rejsen? Hvorfor går du så ikke ned til dit hus?« og kongen gav kun udtryk for, hvad 99 ud af 100 tænkte og gjorde i en lignende situation.

Men Urias svarede: »Arken og Israel og Juda bor i hytter, og min herre Joab og min herres trælle ligger lejrede på åben mark; skulle jeg da gå til mit hus for at spise og drikke og søge min hustrus leje? Så sandt HERREN lever, og så sandt du lever, jeg gør det ikke!«

Han fældede, uden at vide det, en knusende dom over David. Først nævner han *arken*, den stod i en hytte. Skønt han var hettit, viste han sig som en sand israelit i hjerte og handling. Jeg ved ikke, om hæren havde den med i kampen som tidligere, eller den var blevet i sit telt i Jerusalem (1. Sam. 6,17). Men under alle omstændigheder var Guds ark, hvor Gud boede over keruberne, med andre ord: *Gud selv* den første, han havde i tanke. Krigen, han var med i, var *Guds krig* eller *HERRENS krige* (1. Sam. 18,17), og Urias forstod, at den nøjsomhed og sparsommelighed, der prægede arken, skulle også gælde for ham, så længe der var krig mod Guds fjender. Dernæst tænkte han på folket som helhed, de boede i hytter; han selv var så privilegeret at have et hus, men i krigstid ville han ikke tænke på sine privilegier, men gøre sig til ét med det folk, han kæmpede for og med. *Endelig* tænkte han på det hårde liv, den øverstkommanderende, hans herre og chef *Joab* og hele hæren fristede; de lejrede sig på åben mark. Skulle han nyde tilværelsen, medens de led afsavn? »Så sandt HERREN lever, og så sandt du lever, jeg gør det ikke!«

Ordene ramte David som et lyn. Alt det, Urias følte sig forpligtet til ikke at gøre, havde David gjort. Lad os bede Gud om, at vi ikke følger Davids, men Urias' eksempel i tilsvarende situationer!

Da sagde David til Urias: »Så bliv her i dag, i morgen vil jeg lade dig rejse!« Urias blev da i Jerusalem den dag. Næste dag indbød David ham til en afskedsmiddag og fik ham beruset. Enten har han nødet ham til at drikke, eller også har han givet ham usædvanlig stærk alkohol. Men alligevel lykkedes det ikke David at overliste Urias til at gå hjem til Batseba. Han var beruset, men så megen kontrol havde

han over sin vilje, og så indgroet var hans soldatermæssige pligts- og ansvarsfølelse, at han ikke gik ned til sit hus, men atter lagde sig på sit leje sammen med Davids folk.

David var Urias' herre, men i moralsk og karakternæssig henseende var Urias Davids herre.

Næste morgen skrev David et brev til Joab og sendte det med Urias. Synden har gjort David desperat ond. I brevet skrev han: »Sæt Urias der, hvor kampen er hårdest, og lad ham i stikken, så han kan blive dræbt!«

Hvordan kan manden efter Guds hjerte, hans udvalgte, hans salvede, handle så djævelsk og synke så dybt? Davids hjerte var svigefuldt fremfor alt, sygt, hvo kender det (Jer. 17,9). Hans fald ser sådan ud: (1) han plejer kødet, (2) begæringen vækkes, (3) han tager Batseba, (4) han forsøger at skjule konsekvensen af sin synd ved at tilkalde Urias, (5) da det mislykkes, spræller han i nettet – der var kun én vej: at bekende for Urias, at han havde bedrevet hor med Batseba, men det vovede han ikke – (6) så sender han Urias i døden. Synden accumulerer hele tiden!

Stormbyger

Jesus sagde: »Lad os tage over til den anden bred« (Mark. 4,35). Det er det grundlæggende i beretningen om stormen på søen. *Han havde talt!*

Hans ord er altid det afgørende. Men efter at han har talt, opstår der nogle spørgsmål, som vi vil betragte nærmere.

Det første spørgsmål er: Kan det tænkes, at det, som Jesus har sagt, ikke lader sig gennemføre? Kan det tænkes, at han må gå fra, hvad han har sagt, og opgive at fuldføre det?

Det næste spørgsmål er: Kan det tænkes, at det, som han har sagt, vækker modstand og søges forhindret?

Det første spørgsmål kan enhver af os besvare: Det kan ikke ske, at Jesus må gå fra, hvad han har sagt, og opgive at fuldføre det. Det andet spørgsmål kan vi også besvare: Det sker gang på gang, at hvad Herren har sagt vækker modstand og søges hindret.

Jo, vi kan sagtens besvare spørgsmålene – men det kniber med at fastholde besvarelsen, når vi befinder os i en eller anden form for uvej og storm.

En voldsom stormbyge

De forlod folkeskaren og tog ham med, som han sad i båden. Da kommer der en voldsom stormbyge, og bølgerne slog ind i båden, og den var lige ved at fyldes (vers 37).

Her opstår et *trede* spørgsmål: Ændrer uvej og storm noget ved, hvad Herren har sagt?

Svaret er: Ikke det mindste! Herrens ord: »Lad os tage over til den anden bred,« står urokket fast, hvordan vejret end er. Stormbygen ændrer intet ved hans ord. Men det kunne disciplene ikke fastholde, da det kom til stykket, og vi skal heller ikke være alt for sikre på, at vi husker det.

Vi må også betragte det *fjerde* spørgs-

mål: Når man som disciplene handler på Herrens ord, skal alt da være idyl? Skal alt da gå let? Er de gerninger, han ved sit ord har lagt til rette for os, altid nemme og bekvemme at udføre? Heller ikke dette spørgsmål er svært at besvare ved skrivebordet, men når vanskelighederne rejser sig, da glemmer vi ofte, at de forudberedte gerninger ikke sjældent forekommer os uoverkommelige.

Da opstår de spørgsmål, som volder sjælen så megen smerte: Har vi taget fejl? Har vi hørt forkert? Er vi på gal vej?

Det kan endog ske, at dette spørgsmål melder sig: Har han taget fejl?

Det altafgørende

Herren havde talt, og Herren var med i båden! Han er altid med dem, der gør, hvad han siger. Det er den afgørende kendsgerning. At stormen pisker bølgerne til skum, og at vandet fosser ind i båden, så den er lige ved at fyldes, har ikke nogen afgørende betydning. Det er ubehageligt, men det betyder i og for sig ingenting. Herren har jo sagt, at de skal over til den anden bred, og han er selv med.

Han lå i bagstavnen og sov på hynden. Han var ikke det mindste bange eller bekymret. Han havde situationen fuldstændig under kontrol, således som han altid har.

Hans rolige søvn var en forkyndelse. Han er jo Ordet, som blev kød. Det betyder, at han ikke blot forkynder Ordet, når han taler, men at også hans gerninger og hele hans færd er Guds forkyndelse til os. Nu forkyndte han ved sin søvn, at der ikke var nogen som helst grund til at bekymre sig. Men de hørte ikke hans forkyndelse.

En ting er ved et møde at synge, at ingen er så tryk i fare som Guds lille barneskare, en anden ting er at synge denne dejlige sang midt i stormvejret, når båden er ved at fyldes med vand.

Syndens magt

Denne beretning står i Bibelen som en advarsel om, at synden er en djævelsk magt. End ikke manden efter Guds hjerte kunne stå sig imod den.

Ingen af os kan i egen kraft gøre os fri af denne magt, men Herren kan.

Jesus Kristus er Herre. Han er alles Herre; han er alttings Herre; han er menneskehedens Herre; han er enhver skabnings Herre; han er englenes Herre; han er dømonernes Herre; han er naturkræfternes Herre; al magt i himmel og på jord er overgivet Ham. Om han sover, er det ikke, fordi han har glemt noget eller er uopmærksom, men fordi han er Herre over situationen.

Disciplene

Hans disciple hørte imidlertid ikke hans forkyndelse gennem sønnen. De lod sig overvælde af, hvad der i deres bedømmelse så faretruende ud, skønt der i hans bedømmelse ikke var nogen virkelig fare. De vækker ham og siger til ham: »Mester, bryder du dig ikke om, at vi går under?«

Ak, hvor lidet de dog kendte ham! Deres ord er gennemsyret af vantro og løgn.

Hvor kunne de dog sige: »Bryder du dig ikke om...?« Hvis der var nogen, der brød sig om dem, nogen, der drog omsorg for dem, nogen der var rede til at ofre alt for dem, så var det vel ham! Hvor har deres ord bedrøvet ham! Hvilken mistillid, hvilke ringe tanker, hvilken vantro!

Og så sagde de: »...at vi går under!« Hvor kunne de tro, at han ville lade dem gå under? Var der noget, han ikke ville, så var det at lade dem gå under.

Der var ikke eet sandt ord i, hvad de sagde til ham. Det er der aldrig i vantroens ord.

De havde ikke behøvet at vække ham. Og de havde slet ikke behøvet at bebrejde ham noget.

De forargedes på ham, fordi han tilsyneladende lod hånt om deres nød. De havde været salige i deres svære situation, om de ikke var blevet forargede på ham, men havde troet ham. Og de var ikke blevet til skamme!

Herrens gerning og ord

Så rejste han sig og truede af stormen og sagde til søen: »Ti, vær stille!« og stormen lagde sig, og det blev helt blikstille (vers 39).

Nu følte disciplene, at de kunne være trygge, thi nu var de ydre forhold, som de gerne ville have dem. De var imidlertid ikke mere trygge nu, end de hele tiden havde været, thi hvor han er med, kan man altid være tryg.

Han sagde til dem: »Hvorfor er I så bange? hvorfor har I ikke tro?« Det er ikke et retorisk spørgsmål, thi Herren siger aldrig noget, han ikke mener. Han er bedrøvet over dem. Hvordan kunne de være bange, når han var med?

Når Herren bebrejder os noget, skal vi ikke undskylde os. Det er sjældent, vi hører bebrejdelser af Herrens mund, thi han har et stort hjerte og er ikke pedantisk smålig. Han bebrejdede ikke kvinden, greben i hor på fersk gerning noget, ej heller synderinden, der vædede hans fødder med sine tårer, og faderen bebrejdede heller ikke sin fortabte søn noget, da han vendte hjem – men her bebrejder Herren sine disciple deres frygt og vantro. Der må altså i høj grad være grund dertil, ellers havde Herren ikke gjort det.

De havde ikke begået nogen overtrædelse; i menneskers øjne syndede de ikke; det var da ganske naturligt, at de var bange og tvivlede på, om de skulle overleve.

Af alt ondt er vantro det værste, thi det

er selve syndens væsen og rod. Hvad vi anser for ganske naturligt, nemlig at de er bange og frygter for at gå under, anser Herren for synd, thi det er at tvivle på hans omsorg og magt.

Peter var med om bord. Herren havde en sådan omsorg for ham, at han lærte ham at være lige så tryg, som Han selv var.

Natten før den dag, da Peter skulle henrettes, sov han lige så trygt, som Herren havde sovet i båden på den stormomstuste sø (Ap. G. 12,6). Skulle vi endnu være bange og mangle tro til Herren, da lad os ikke løbe af skole, men blive hos ham, indtil han har lært os denne enkle lektie: »Jeres hjerte forfærdes ikke! Tro på Gud og tro på mig« (Johs. 14,1).